

Алгоритм Евкліда.

Знаходження найбільшого спільного дільника (НСД) та найменшого спільного кратного (НСК) поліномів.

Алгоритм Евкліда. У кільці $F[x]$ многочленів із коефіцієнтами з поля F для довільних многочленів $f(x)$ і $g(x)$ існує НСД $(f(x), g(x))$. Його можна знайти за допомогою алгоритму Евкліда. Для цього будемо ланцюжок ділень з остачею.

Нехай $\deg f(x) \geq \deg g(x)$.

$$f(x) = g(x)q_1(x) + r_1(x), \deg r_1(x) < \deg g(x);$$

$$g(x) = r_1(x)q_2(x) + r_2(x), \deg r_2(x) < \deg r_1(x);$$

$$r_1(x) = r_2(x)q_3(x) + r_3(x), \deg r_3(x) < \deg r_2(x);$$

.....

Оскільки степені остач строго спадають, то на певному кроці остача буде дорівнювати 0. Отже, завершення алгоритму має вигляд:

$$r_{k-2}(x) = r_{k-1}(x)q_k(x) + r_k(x), \deg r_k(x) < \deg r_{k-1}(x);$$

$$r_{k-1}(x) = r_k(x)q_{k+1}(x)$$

Остання ненульова остача $r_k(x)$ у цьому ланцюжку буде найбільшим спільним дільником многочленів $f(x)$ і $g(x)$.

Зауваження (співвідношення Безу). У кільці $F[x]$ для довільних многочленів $f(x)$ і $g(x)$ існують такі многочлени $u(x)$ і $v(x)$, що

$$\boxed{\text{НСД}(f(x), g(x)) = u(x)f(x) + v(x)g(x)}.$$

Зауваження. НСД $(f(x), g(x))$ знаходиться з точністю до постійного множника: якщо $d(x) = \text{НСД}(f(x), g(x))$, $c \in \mathbb{C}$, $c \neq 0$, тоді $c \cdot d(x) = \text{НСД}(f(x), g(x))$. Якщо $\text{НСД}(f(x), g(x)) = a$, $a \in \mathbb{C}$, тоді многочлени $f(x)$ і $g(x)$ називаються *взаємно простими*.

Знаходження НСК многочленів.

$$\boxed{\text{НСК}(f(x), g(x)) = \frac{f(x) \cdot g(x)}{\text{НСД}(f(x), g(x))}}$$